

Aan de staatssecretaris van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport
d.t.v. de SG
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag

Postbus 483
3500 AL Utrecht

Sint Jacobsstraat 16
3511 BS Utrecht

T (030) 230 52 30
F (030) 230 52 00
www.inspectiejeugdzorg.nl

Ons kenmerk
IJZ/2736218-nm

Uw kenmerk

Inlichtingen bij
mw drs. J.F. de Vries

Onderwerp
buitenlands zorgaanbod

Bijlage(n)

Datum
5 december 2006

In uw brief van 17 juni 2005 maakt u melding van zorgelijke signalen in een rapportage van de Franse arbeidsinspectie over buitenlands zorgaanbod dat door Nederlandse instellingen wordt gebruikt voor Nederlandse jongeren. De signalen gaan specifiek over Centre Aurillange en het gebruik daarvan door de stichting Horizon.

Naar aanleiding van die signalen heeft u de inspectie verzocht om twee soorten toezicht uit te voeren:

1. beoordeling van het verslag van het interne onderzoek dat Horizon heeft uitgevoerd;
2. onderzoek naar kwaliteit in algemene zin: verantwoorde zorg bij doorplaatsen naar buitenlandse projecten; kwaliteit van zorg in individuele gevallen en rechten van cliënten.

Daarnaast zullen provincies en grootstedelijke regio's informatie leveren over de omvang van het gebruik van buitenlands zorgaanbod. Afgesproken is dat de Inspectie jeugdzorg (IJZ) deze informatie benut voor het onderzoek naar kwaliteit in algemene zin.

1. Horizon

Op 1 september 2005 heb ik u geïnformeerd over mijn oordeel over het interne Horizon-onderzoek. De IJZ heeft positief gereageerd op de aanpak door Horizon, en heeft daarbij een aantal aanbevelingen gedaan. Horizon heeft zelf maatregelen aangekondigd naar aanleiding van het eigen onderzoek en heeft meegedeeld de aanbevelingen van de IJZ over de samenwerking met Centre Aurillange over te nemen.

Horizon heeft een eerste implementatiebericht gestuurd 16 januari 2006. Horizon meldt in de aanbiedingsbrief bij dit bericht dat Centre Aurillange in overleg met Franse autoriteiten werkt aan het gaan voldoen aan Franse regelgeving, per januari 2007. De arbeidsinspectie ter plekke is daarbij betrokken.

Met de provincie Zuid-Holland is afgesproken dat Horizon eind november 2006 een tweede rapportage stuurt. Bij goede resultaten wordt dit toezicht dan afgesloten.

2. Kwaliteit in algemene zin

Informatie provincies en grootstedelijke regio's

Over de *gecumuleerde resultaten* van een enquête onder zorgaanbieders heeft het IPO u bij brief van 13 december 2005 geïnformeerd. Deze enquête is op verzoek van het IPO door de MOgroep uitgevoerd. De vragenlijst is opgesteld door de MOgroep, na overleg met IPO, IJZ en DJB. De enquête bevat vragen over het gebruik van buitenlands aanbod, maar gaat verder dan dat: gang van zaken in individuele gevallen, manieren van kwaliteitsbewaking, waaronder klachtrecht, vertrouwenspersoon en calamiteitenregeling. De ingevulde enqueteformulieren zijn derhalve een goede bron van informatie voor onderzoek door de IJZ.

Onderzoek IJZ

Voor onderzoek naar kwaliteit in algemene zin heeft de IJZ de *enquetegegevens van de afzonderlijke zorgaanbieders* nodig. Dit deel van uw verzoek om toezicht heeft meer tijd gevergd dan was voorzien. Deels omdat de inventarisatie en verwerking van de enqueteformulieren op zich lieten wachten en deels omdat het tijdig ter beschikking stellen van de gegevens per zorgaanbieder door een misverstand en enkele toevalligheden spaak dreigde te lopen. Dat is in onderling overleg goed opgelost. Met de MOgroep is afgesproken dat de IJZ de enqueteformulieren per instelling gebruikt voor beantwoording van uw toezichtvragen.

De IJZ beschouwt de enquête als een redelijke bron van informatie voor een eerste, globale inventarisatie. Op grond van de aangeleverde gegevens komt de inspectie tot de volgende antwoorden op uw onderzoeksvragen.

Verantwoorde zorg

Het ziet ernaar uit dat verantwoorde zorg bij veel instellingen op korte termijn toe is aan verbetering.

Kwaliteit van zorg in individuele gevallen

De minimale kwaliteit lijkt voldoende gewaarborgd.

Rechten van cliënten

De uitvoering van cliëntenrechten kan nog belangrijk worden verbeterd.

Voor nadere informatie verwijs ik naar de bijlage bij deze brief.

Vervolg op deze eerste verkenning

De inspectie voert in 2006/2007 een bespreking met elke Nederlandse zorgaanbieder aan de hand van het enqueteformulier en deze brief met bijlage, gericht op de nodige verbeteringen.

Uitvoeringswet Haags Kinderbeschermingsverdrag

Per 1 mei 2006 is een Uitvoeringswet Haags Kinderbeschermingsverdrag in werking getreden in de landen van de Europese Unie (Stb. 2006, 123). De implicaties van de Uitvoeringswet voor het huidige gebruik van zorg in het buitenland zijn nog niet geheel duidelijk. Het ministerie van

Justitie onderzoekt de begrenzings en stelt een implementatieplan op. Dat vergt nog geruime tijd.

In overleg tussen VWS, IPO, MOgroep en IJZ zijn afspraken gemaakt over informatieverschaffing en afstemming.

Advies van de IJZ

Gezien de extra risico's die zijn verbonden aan zorg in het buitenland adviseert de inspectie u bij deze vorm van zorg een soortgelijke lijn te volgen als bij de nieuwe zorgaanbieders in Nederland, met verheldering van verantwoordelijkheden en afspraken over toetsing vooraf en achteraf.

In de tweede plaats adviseert de inspectie u er bij de MOgroep op aan te dringen om op basis van een risicoanalyse richtlijnen te ontwikkelen voor het waarborgen van kwaliteit bij gebruikmaken van buitenlands aanbod en het vervullen van een coördinerende rol bij het maken van gezamenlijke afspraken over verantwoorde zorg met Centre Aurillange.

Gezien de uitkomsten van de enquête over de beschikbaarheid van een vertrouwenspersoon adviseert de IJZ u na te gaan of en op welke wijze de provincies en grootstedelijke regio's uitvoering geven aan het voorzien in de mogelijkheid voor cliënten een beroep te kunnen doen op een vertrouwenspersoon.

Tot slot dringt de IJZ erop aan onderzoek naar de effectiviteit en meerwaarde van dit type zorgaanbod in het buitenland te laten beoordelen en de resultaten daarvan op te laten nemen in de databank jeugdinterventies.

Met vriendelijke groet,
De Hoofdinspecteur van de Inspectie jeugdzorg,

Mw. drs. J.F. de Vries.

Waarborgen bij gebruik van buitenlands zorgaanbod voor Nederlandse jeugdigen

Een eerste inventarisatie

Onderzoek door de Inspectie jeugdzorg naar kwaliteit in algemene zin, van Nederlandse zorgaanbieders

IJZ, juli 2006

Aanleiding

De Staatssecretaris van VWS heeft de Inspectie jeugdzorg (IJZ) bij brief van 17 juni 2005 verzocht toezicht uit te voeren bij Nederlandse zorgaanbieders die gebruik maken van hulpaanbod in het buitenland. Dit verzoek is gedaan naar aanleiding van signalen, op basis van een controleonderzoek door de Franse arbeidsinspectie.

In de brief genoemde signalen zijn: de lange werktijden; jeugdigen die niet verzekerd zijn tegen bedrijfsongevallen; het isolement waarin de jeugdigen verblijven; onduidelijk is of jongeren naar school gaan. Verder zou het zo zijn dat de instantie waarop de signalen betrekking hebben, geen juridische toestemming heeft en gebruik maakt van gastgezinnen voor jongeren die niet door de Franse overheid zijn erkend. Deze signalen hebben geleid tot vragen over de kwaliteit van de zorg.

Onderzoeksvragen kwaliteit in algemene zin

De onderzoeksvragen van de Staatssecretaris zijn:

1. Hoe zorgen Nederlandse zorgaanbieders dat er verantwoorde zorg wordt geboden aan jongeren die onder hun verantwoordelijkheid in het kader van hun behandeling deelnemen aan een project in het buitenland?
2. Hoe wordt in individuele gevallen de kwaliteit van begeleiding en behandeling getoetst en gewaarborgd?
3. Hoe zijn de rechten van de cliënten gewaarborgd?

Provincies en grootstedelijke regio's leveren informatie over de omvang van het gebruik van buitenlands zorgaanbod. Afsproken is dat de Inspectie jeugdzorg (IJZ) deze informatie benut voor het onderzoek naar kwaliteit in algemene zin.

Toezicht kwaliteit in algemene zin

Het IPO heeft op basis van gecumuleerde gegevens in december 2005 aan de Staatssecretaris van VWS informatie verstrekt over gebruik, gang van zaken bij individuele plaatsingen, tevredenheidsmetingen en vormen van kwaliteitsbewaking, waaronder cliëntenrechten. Voor aanvullend onderzoek door de IJZ is zicht op de ingevulde enquêteformulieren per instelling noodzakelijk. De inspectie heeft die in april 2006 van de MOgroep ontvangen tbv gebruik in dit onderzoek.

Uitgangspunten IJZ

De IJZ is van mening dat Nederlandse zorgaanbieders bij doorplaatsing naar een buitenlands aanbod de volle verantwoordelijkheid dragen voor goede hulpverlening aan cliënten. De zorg moet voldoen aan de eisen in de Wet op de jeugdzorg (Wjz). Bovendien dient de buitenlandse aanbieder zich te houden aan de regelgeving ter plaatse. De IJZ kan bij deze doorplaatsingen alleen toezicht houden bij de betrokken Nederlandse zorgaanbieder. Toezicht op het buitenlands aanbod ter plekke is voorbehouden aan toezichthouders in dat land.

Het gebruikmaken van buitenlands zorgaanbod voor Nederlandse jeugdigen beschouwt de IJZ als een bijzondere situatie, met extra risico's. Er is doorgaans sprake van een grote afstand tussen betrokkenen (jeugdige, ouders, bureau jeugdzorg en Nederlandse zorgaanbieder). Dit maakt een jeugdige erg afhankelijk van de uitvoerders van de zorg in het buitenland. Bovendien ontbreekt direct toezicht vanuit Nederland op de kwaliteit van zorg. De IJZ vindt dat de Nederlandse instellingen extra inspanningen moeten verrichten om de kwaliteit van zorg en veiligheid voor de jeugdige in buitenlands aanbod te waarborgen.

Enquête als informatiebron

De inspectie heeft bij beantwoording van de onderzoeksvragen gebruik gemaakt van de resultaten uit een enquête die het IPO onder Nederlandse zorgaanbieders heeft laten uitvoeren door de MOgroep. De enquête is opgesteld door de MOgroep, na onderling overleg met IPO, IJZ en DJB, en bevat vragen die per instelling een globaal beeld geven van gebruik van buitenlands aanbod en de maatregelen die daarvoor zijn getroffen. Antwoorden zijn grotendeels te geven door aankruisen, met enige ruimte voor toelichting door de instelling. Van die ruimte is door de invullers beperkt gebruik gemaakt.

De inspectie beschouwt de enquête als een redelijke bron voor een eerste globale inventarisatie van minimale waarborgen die Nederlandse aanbieders hanteren bij het gebruik van zorgaanbod in het buitenland. Het gaat om 15 zorgaanbieders in plaats van de eerder gemelde 16: 1 organisatie heeft dubbel ingestuurd. In totaal zijn 254 jeugdigen in 2004 naar het buitenland geweest in het kader van een zorgaanbod.

Typering van het gebruik van buitenlands zorgaanbod

Uit de enquête komt naar voren dat 15 instellingen uit 9 provincies in 2004 gebruik maakten van aanbod in het buitenland. Het betreft de landen: Frankrijk, Polen, Tsjechië, Duitsland, Denemarken, Oostenrijk.

Gebruik maken van buitenlands aanbod betekent niet dat het per definitie gaat om buitenlandse zorgaanbieders. Jeugdigen kunnen zijn geplaatst bij een zorgeenheid in het buitenland van:

- de eigen organisatie;
- een andere Wjz-aanbieder;
- een particuliere zorgaanbieder, juridisch gevestigd in Nederland en/of buitenland.

In cijfers, volgens opgave, waarbij enkele instellingen twee mogelijkheden hebben aangekruist:

- verzorgd door eigen organisatie: 6 instellingen
- project van een collega-organisatie: 1 instelling
- aanbod van particuliere zorgaanbieder 10 instellingen.

Hoeveel jeugdigen er naar verschillende zorgaanbieders in de verschillende landen gaan is niet exact aan te geven door de wijze van vraagstelling. De grote lijn is dat gebruikmaken van zorg in buitenland is geconcentreerd in Frankrijk. Dat gebeurt deels via een zorgeenheid van de eigen organisatie en deels door middel van aanbod ter plekke.

Van de 15 organisaties geven er 9 aan gebruik te maken van het Centre Aurillange. Vijf van die 9 organisaties maken uitsluitend gebruik van Centre Aurillange, voor 50 jeugdigen. Vier organisaties gebruiken naast Centre Aurillange ook ander aanbod, voor totaal 79 jeugdigen. Gebruik van Centre Aurillange over 2004 in aantallen jeugdigen is derhalve niet precies aan te geven, maar ligt dus ergens tussen de 50 en 129. Naast Centre Aurillange zijn er 2 andere particuliere aanbieders in Frankrijk, waar 2 Nederlandse zorgaanbieders gebruik van maken, voor in totaal zo'n 32 jeugdigen.

In de 5 andere landen gaat het om een beperkt aantal jeugdigen van 6 Nederlandse aanbieders, met drie keer een eigen aanbod en drie keer gebruik van particuliere zorgaanbieders.

Het wettelijk kader van waaruit de 254 jeugdigen in 2004 zijn geplaatst is als volgt verdeeld:

- vrijwillig kader: 106 jeugdigen
- civielrechtelijk: 110 jeugdigen
- strafrechtelijk: 15 jeugdigen.

Voor 23 jeugdigen is bij deze vraag geen verdeling in aantallen gegeven.

De verdeling naar leeftijdscategorieën is:

- 6-11 jaar 3 jeugdigen
- 12-14 jaar 27 jeugdigen
- 15-17 jaar 195 jeugdigen
- 18 en ouder 29 jeugdigen.

Het type zorgaanbod in het buitenland is voornamelijk ervaringsleren. De verblijfsduur van jongeren is doorgaans 3-4 maanden of 5-6 maanden. Eén instelling geeft aan het eigen zorgaanbod in het buitenland in te zetten als overbrugging. Daarbij gaat het om 1/6 deel van het totale aantal jeugdigen en een verblijfsduur van zo'n 2 maanden. Twee keer is vermeld dat doorplaatsing naar zorgaanbod in het buitenland is gebruikt als time out, beide keren voor 1 jeugdige, voor periode van 3 maanden. Eén instelling deelt mee bezig te zijn zich te oriënteren op gebruik van zorg in het buitenland.

Verantwoorde zorg

Instellingen is gevraagd aan te kruisen welke van onderstaande waarborgen zijn geregeld, met een open mogelijkheid om andere waarborgen te vermelden:

- begeleiding kind ter plekke
- betrokkenheid client
- continuïteit van zorg
- wijze van klachtbehandeling
- beschikbaarheid vertrouwenspersoon
- regeling om calamiteiten op te vangen
- anders, nl..

Bovendien is gevraagd welke extra waarborgen zijn ingebouwd vanwege zorg in buitenland, *door een particuliere zorgaanbieder*.

Daarnaast is gevraagd naar uitvoering van een tevredenheidsmeting en de uitkomst daarvan.

Aanbieders die maar heel beperkt gebruik maken van buitenlands aanbod hebben weinig of geen waarborgen geregeld. De 4 organisaties die verhoudingsgewijs veel gebruikmaken van buitenlands aanbod hebben niet automatisch meer waarborgen ingebouwd om tot verantwoorde zorg te komen. Daarbij maakt het geen verschil of het om eigen of particulier aanbod gaat.

Afgaande op opgave in de enqueteformulieren:

- 1 instelling heeft de zaken goed geregeld;
- 2 instellingen zitten in de middenmoot (2 tot 4 van de 6 bovengenoemde waarborgen);
- 1 instelling heeft zo goed als niets geregeld.

Over de waarborg: begeleiding van het kind ter plekke is niets te zeggen: het enkel aankruisen van deze mogelijkheid biedt daartoe geen informatie.

Opvallend is dat meer dan de helft van de instellingen geen regeling voor calamiteiten heeft getroffen. Vijf van de 6 instellingen met een eigen aanbod in het buitenland vermelden dat ze geen regeling hebben voor calamiteiten. Verder geven twee instellingen aan dat 24 uren bereikbaarheid van de eigen organisatie in Nederland is geregeld en 1 instelling meldt de directe inzetbaarheid van een medewerker bij calamiteiten.

Voor jeugdigen in het buitenland is een cliëntenvertrouwenspersoon (cvp) bij de helft van de Nederlandse aanbieders niet beschikbaar volgens de opgave. Bij de 7 situaties dat er wel een cvp is, gaat het 4 x om eigen aanbod en 4 keer om particulier aanbod in het buitenland. Eén organisatie gebruikt beide manieren van zorg in het buitenland. Of er in dit opzicht verschil is tussen eigen of particulier aanbod valt niet op te maken uit de enquête.

Betrokkenheid van cliënten (ouders en jeugdigen) is door 9 van de 15 organisaties aangekruist. Dit gegeven lijkt in hoge mate te corresponderen met zorg voor continuïteit in de hulpverlening en in iets mindere mate met het hanteren van tevredenheidsmetingen. Daar zijn 8 organisaties mee bezig; de 4 afgeronde tevredenheidsmetingen scoren steeds: voldoende.

Invulling van de categorie 'anders' in het rijtje waarborgen en de extra waarborgen bij gebruik van buitenlandse zorg *door een particuliere aanbieder* komen veelal overeen: het betreft vooral de uiteenlopende manieren waarop vanuit Nederland contact wordt onderhouden met de buitenlandse projecten (wie, in welke functie, met welke frequentie, waartoe en de weg(en) waarlangs). Andere extra waarborgen: 3 zorgaanbieders geven aan te werken op basis van een contract met de particuliere aanbieder; 1 van die 3 vermeldt een jaarlijks evaluatieoverleg. Een

vierde instelling heeft geregeld contact over basisvoorwaarden van het aanbod van de particuliere zorgaanbieder.

Inspectieoordeel verantwoorde zorg

Afgaande op de enquête ziet het er naar uit dat het verlenen van verantwoorde zorg in het buitenland te wensen over laat. Er lijkt weinig lijn te zitten in het inbouwen van waarborgen in de eigen Nederlandse organisatie.

Het ziet er naar uit dat verantwoorde zorg bij doorplaatsing naar buitenlands zorgaanbod voornamelijk afhangt van de inspanningen van de Nederlandse zorgaanbieder om waarborgen te scheppen voor deze bijzondere vorm van zorg, met bijbehorende extra risico's. Nederlandse zorgaanbieders leggen verschillende accenten in hun keuzes voor afdekken van risico's en de belangrijkste buitenlandse aanbieder, Centre Aurillange, gaat kennelijk mee in de handelwijze van elk van hun klanten.

Kwaliteit van zorg in individuele gevallen

De inspectie constateert dat alle instellingen die gebruikmaken van buitenlands aanbod aangeven aan (nagenoeg alle) gevraagde kwaliteitsaspecten te voldoen:

- opname in het buitenland vindt plaats op grond van een indicatiebesluit van BJZ;
- voor deze plaatsingen stelt de Nederlandse zorgaanbieder een hulpverleningsplan op, dat door ouders en kind wordt geaccordeerd;
- de gestelde doelen worden geëvalueerd.

Inspectieoordeel

Afgaande op deze enquête-gegevens is de IJZ van oordeel dat de instellingen bij afzonderlijke plaatsingen van jeugdigen voldoende rekening houden met minimale kwaliteitswaarborgen. Echter wel met de aantekening dat over de kwaliteit van de 'begeleiding kind ter plekke' geen uitspraak kan worden gedaan, vanwege de wijze van vraagstelling.

Clëntenrechten

Om cliëntenrechten in beeld te krijgen zijn deze uitgelicht uit de opsomming kwaliteit in algemene zin:

- wijze van klachtbehandeling
- beschikbaarheid vertrouwenspersoon
- betrokkenheid client.

De wijze van klachtbehandeling lijkt weinig aandacht te hebben bij gebruikmaken van buitenlands aanbod: 4x aangekruist. Bij klachtbehandeling maakt het geen verschil of het gaat om eigen of particulier aanbod.

In het voorgaande is al aangegeven dat beschikbaarheid van een cliëntenvertrouwenspersoon door de helft van het aantal instellingen is aangegeven. De betrokkenheid van de client is door ongeveer driekwart van de instellingen aangekruist.

Inspectieoordeel

Gezien de enquête verdient de uitvoering van cliëntenrechten bij hulp in het buitenland nog de nodige aandacht van de Nederlandse instellingen. Het lijkt erop dat dat nog behoorlijk verbeterd kan worden. Zeker als cliëntenrechten worden gezien in samenhang met waarborgen als het hebben van een calamiteitenregeling en de begeleiding van het kind ter plekke.

Eindoordeel inspectie

Op grond van de resultaten uit deze eerste, globale inventarisatie oordeelt de inspectie dat door de meeste Nederlandse instellingen die gebruik maken van buitenlands aanbod nog onvoldoende veiligheidswaarborgen zijn geregeld. Mogelijke risico's voor jeugdigen in deze bijzondere situatie lijken bij de meeste instellingen onvoldoende door waarborgen gecompenseerd. Deze situatie moet naar het oordeel van de inspectie op korte termijn door de instellingen worden geëvalueerd en waar nodig verbeterd. Het treffen van een regeling voor het omgaan met incidenten/calamiteiten en gebruik kunnen maken van een cliëntenvertrouwenspersoon dient naar het oordeel van de inspectie voorrang te krijgen. Vooral in de situatie waarin instellingen aangeven veelvuldig gebruik gemaakt te hebben van buitenlands aanbod voor (jonge) kinderen, én aangeven veel van de waarborgen niet geregeld te hebben.

Het gebruikmaken van vorm(en) van zorg in het buitenland dient een aparte plaats te krijgen in het kwaliteitssysteem van de Nederlandse zorgaanbieder, met aparte aandacht voor het in het oog houden van de begeleiding van de jeugdige ter plekke. In het kwaliteitsjaarverslag kan de instelling rapporteren over de resultaten van de verbeteringen.

Vervolg

toezicht

De IJZ bespreekt in 2006/2007 het ingevulde enquêteformulier en deze rapportage met elke zorgaanbieder, gericht op de verbeteringen die in die bespreking noodzakelijk blijken. Daarbij

geeft de inspectie voorrang aan de instellingen die slecht scoren. De IJZ informeert de betrokken provincies over de uitkomsten van deze besprekingen.

Uitvoeringswet Haags Kinderbeschermingsverdrag (Stb 2006, 123).

Deze Uitvoeringswet is per 1 mei 2006 in werking getreden. In die wet is een procedure geregeld voor hulpverlening aan Nederlandse minderjarigen in de landen van de Europese Unie. De implicaties van de nieuwe wet voor het huidige gebruik van zorg in het buitenland zijn nog niet geheel duidelijk. Het ministerie van Justitie onderzoekt de begrenzingen en stelt een implementatieplan op. Dat vergt nog geruime tijd. Overigens dekt de Uitvoeringswet niet alle landen waar aan Nederlandse jeugdigen op dit moment zorg wordt geboden. Denemarken en India vallen er in ieder geval buiten.

In overleg met VWS, IPO, MOgroep en de IJZ is afgesproken dat VWS zorg draagt voor informatie over de Uitvoeringswet aan betrokken partijen en zich zal inspannen voor directe betrokkenheid van de overlegpartners bij de praktische uitwerking. VWS informeert het IPO over ontwikkelingen en de te verwachten consequenties; MOgroep en IJZ ontvangen een copie van deze berichtgeving. De MOgroep informeert haar leden over de stand van zaken.

Advies van de IJZ

VWS, provincies/grootstedelijke regio's

Gezien de extra risico's die zijn verbonden aan zorg in het buitenland adviseert de inspectie u bij deze vorm van zorg een soortgelijke lijn te volgen als bij nieuwe zorgaanbieders in Nederland, met DJB, IPO en IJZ:

- vastleggen van ieders verantwoordelijkheden en bevoegdheden;
- een toets vooraf door de betrokken provincie;
- nadien een toetsing door de inspectie, bij de verantwoordelijke Nederlandse zorgaanbieder;
- ontwikkeling van benodigde toetsingskaders in onderling overleg, ten behoeve van de afstemming tussen provincies en inspectie.

De inspectie stelt voor ook nu het voortouw bij DJB te leggen.

VWS, MOgroep

In de tweede plaats adviseert de IJZ u om bij de MOgroep erop aan te dringen een risicoanalyse op te stellen aangaande situaties van zorg voor jeugdigen in het buitenland en richtlijnen te ontwikkelen voor het afdekken van de benoemde risico's t.b.v. de Nederlandse zorgaanbieders (in MOgroep-termen: een toetsingskader). Bovendien zou de MOgroep een coördinerende rol kunnen vervullen bij het maken van gezamenlijke afspraken over verantwoorde zorg door de belangrijkste particuliere aanbieder, Centre Aurillange. Uitvoering geven aan cliëntenrechten behoort te worden meegenomen in beide onderdelen van dit advies, gericht op de MOgroep.

VWS, provincies/grootstedelijke regio's

Gezien de uitkomst van de enquête ten aanzien van de beschikbaarheid van een vertrouwenspersoon adviseert de inspectie u na te gaan of en op welke wijze de provincies en grootstedelijke regio's uitvoering geven aan art. 57 van de Wet op de jeugdzorg, het voorzien in

de mogelijkheid voor cliënten een beroep te kunnen doen op een vertrouwenspersoon. De regeling cliëntenvertrouwenspersoon is veranderd met ingang van de Wjz. De vertrouwenspersoon dient aangesteld te worden bij een organisatie die buiten de Wjz valt. Toezicht door de IJZ is daardoor niet mogelijk.

VWS

Gebruik maken van zorgprogramma's in het buitenland, van Wjz-zorgaanbieders of van particuliere aanbieders roept de vraag op naar de effectiviteit en de meerwaarde van dit type interventies. In het verleden is al eens onderzoek verricht. In de enquête verwijzen enkele zorgaanbieders naar lopend onderzoek door Th. Ruikes/Radbout Universiteit – J.W. Veerman. De inspectie adviseert u onderzoek naar dit type interventies te laten beoordelen en de resultaten daarvan te laten opnemen in de databank jeugdinterventies.